

Czekając na wejście w życie ustawy o fundacji rodzinnej podatnicy mogą czuć się postawieni przed wyborem albo CIT Estoński albo fundacja rodzinna. Wprowadzone regulacje nie pozwalają bowiem na to aby jednocześnie być współnikiem "spółki estońskiej" i beneficjentem fundacji rodzinnej. Ustawodawcy raczej o to nie chodziło i już teraz trwają prace nad tym aby to zmienić.

CIT ESTOŃSKI

Ryczałt od dochodów spółek zwany również CIT Estońskim jest alternatywną formą opodatkowania osób prawnych. Chociaż stawka podatku w Estońskim CIT jest wyższa niż na zasadach ogólnych (10% i 20% w porównaniu do 9% i 19%), to może być to korzystna forma opodatkowania, gdyż podatek CIT nie jest płatny na bieżąco z chwilą uzyskania dochodu, lecz z momentem dystrybucji zysku do współników lub podmiotów z nim powiązanych (a więc co do zasady w momencie wypłaty dywidendy, itp.).

Ponadto, efektywne opodatkowanie dystrybuowanych do współnika zysków jest niższe ze względu na pomniejszenie 19% podatku od dywidendy o część zapłaconego przez spółkę podatku CIT (o 90% w przypadku podatników małych oraz 70% w pozostałych przypadkach).

Jednym z warunków skorzystania z CIT Estońskiego jest to, aby akcjonariuszami lub współnikami były wyłącznie osoby fizyczne, nieposiadające praw majątkowych związanych z prawem do otrzymania świadczenia jako założyciele (fundatorzy) lub beneficjenci fundacji. Oznacza to tyle, że **jeżeli którykolwiek ze współników spółki estońskiej zostanie fundatorem lub beneficjentem fundacji rodzinnej, spółka ta utraci swój status, powracając do standardowego CIT (czyt. konieczne będzie uregulowania standardowego CIT za czas rozliczania CIT estońskiego).**

FUNDACJA RODZINNA A CIT ESTOŃSKI

KILKA SŁÓW O FUNDACJI RODZINNEJ

Oczekująca na wejście w życie ustawa z 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej (Dz. U. poz. 326) wprowadza do polskiego porządku prawnego nową instytucję fundacji rodzinnej.

Fundacja rodzinna ma m.in. na celu ułatwić wielopokoleniową sukcesję w rodzinnych przedsiębiorstwach. Ponadto fundacja rodzinna będzie podlegać korzystnym regułom opodatkowania. W szczególności zarówno fundator jak i fundacja nie zapłacą podatku dochodowego z tytułu wniesienia majątku do fundacji. Ponadto ze zwolnienia z PIT będą korzystały świadczenia wypłacane fundatorowi i beneficjentom należącym do tzw. grupy zerowej (małżonek, zstępni, wstępni, pasierbowie, rodzeństwo, ojczym, macocha).

W przypadku wypłaty świadczeń dla osób innych niż wskazane powyżej, beneficjenci zapłacą 15% PIT. Natomiast fundacja, jako podatnik CIT, zapłaci podatek dochodowy od wartości każdego wypłaconego świadczenia według stawki 15%.

FUNDACJA RODZINNA A CIT ESTOŃSKI - ZMIANY

Omawiane zmiany są wynikiem nowelizacji ustawy o funduszach inwestycyjnych (...), w której znalazła się część dotycząca fundacji rodzinnej – ustawa nowelizująca została w dniu 17 kwietnia 2023 r. (druk 2992) przekazana Prezydentowi do podpisu.

W wyniku tej nowelizacji, zmianie ulegną warunki, jakie współnik spółki na CIT Estońskim musi spełnić, aby możliwe było tego rodzaju opodatkowanie. Od 22 maja 2023 r., gdy ustawa o fundacji rodzinnej wejdzie w życie, **możliwe będzie łączenie roli współnika "spółki estońskiej," z rolą fundatora i beneficjenta fundacji rodzinnej.** Zmianie nie uległy jednak warunki dotyczące samej spółki – jej udziały nadal nie mogą zostać wniesione do fundacji rodzinnej.

Stawka 10% PIT od świadczeń wypłacanych dla beneficjentów należących do I i II grupy podatkowej.

Zmiany wprowadzają nową stawkę podatkową (10% PIT) obok dotychczasowego zwolnienia z PIT świadczeń wypłacanych dla fundatora i beneficjentów z tzw. „0” grupy podatkowej oraz stawkę 15% dla pozostałych. Wskazana kolejna grupa beneficjentów to co do zasady dalsza rodzina, m.in. teściowie, zięć, synowa, rodzeństwo rodziców, zstępni rodzeństwa.

Ograniczenie zwolnienia z CIT dla fundacji

Przed wszystkim do czasu wypłaty jakiegokolwiek świadczenia fundacja korzysta ze zwolnienia z CIT. Od wartości wypłaconych świadczeń fundacja zapłaci CIT w wysokości 15%. Opodatkowane będą więc wyłącznie wypłaty do beneficjentów, a tak długo jak środki pozostaną w fundacji opodatkowanie nie wystąpi (w pewnym stopniu podobnie jak przy CIT estońskim). Dodatkowo fundacja jest podatnikiem podatku od przychodów z budynków. Kluczowe jest jednak to, iż zwolnienie podatkowe dotyczy tylko działalności przewidzianej ustawą. Gdyby fundacja zdecydowała się prowadzić inną działalność, wówczas jej dochody będą opodatkowane 25% podatkiem CIT. Rozwiązanie to ma ograniczyć wykorzystywanie fundacji jako do facto alternatywę dla CIT estońskiego. A że ryzyko takie występuje widać choćby po licznych wpisach i reklamach w mediach społecznościowych. Tak wysoka stawka podatku za nadużycia fundacji powinna jednak dość skutecznie ostudzić zapał do tego.

Zgodnie z najnowszymi zmianami fundacja będzie opodatkowywała na zasadach ogólnych przychody osiągnane z najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, której przedmiotem będzie przedsiębiorstwo, ZCP lub składniki majątku służące prowadzeniu działalności przez beneficjenta, fundatora lub podmiot powiązany z fundacją rodzinną, beneficjentem lub fundatorem (podmiot powiązany w rozumieniu art. 11a ustawy o CIT z zastrzeżeniem, że wielkość udziałów i praw wynosi co najmniej 5%). Również ze zwolnienia z CIT nie skorzysta fundacja, która w okresie pół roku od powstania, będąc „w organizacji”, nie zostanie zgłoszona do rejestru lub sąd odmówi jej zarejestrowania.

Tzw. ukryte zyski

Podobnie jak w przypadku podatników CIT Estońskiego, fundacja będzie zobowiązana do zapłaty 15% CIT w przypadku świadczeń uznanych za tzw. ukryte zyski. Wprowadzana nowelizacja do tych zdarzeń zaliczy:

- odsetki, prowizje, wynagrodzenia od pożyczek udzielonych fundacji przez beneficjenta, fundatora lub fundację rodzinną,
- darowizny lub inne nieodpłatne świadczenia (inne niż te, o których mowa w ustawie o fundacji rodzinnej) przekazane bezpośrednio lub pośrednio na rzecz beneficjenta, fundatora czy podmiotu powiązanego,
- świadczenia wykonane na rzecz beneficjenta, fundatora lub podmiotu powiązanego w postaci usług niematerialnych a także gdy fundacja ponosi na ich rzecz opłaty i należności za korzystanie z WNIP,
- nierynkową wartość transakcji zawartych pomiędzy fundacją rodzinną a beneficjentem, fundatorem lub podmiotem powiązany,
- pożyczkę udzieloną przez fundację na rzecz beneficjenta, jeśli podlega zwrotowi w danym roku i nie została zwrócona oraz gdy została zawarta na okres ponad 10 lat.

Jak widać, początkowy entuzjazm wynikający z wprowadzenia fundacji rodzinnych jest dość skutecznie studzony przez ustawodawcę. Poza dwoma korzystnymi zmianami związanymi z możliwością łączenia statusu współnika "spółki estońskiej" i fundacji rodzinnej oraz obniżeniem stawki podatku, zmiana wprowadza szereg ograniczeń. I uwypukla jej największą wadę - jest POLSKĄ fundacją rodzinną obarczoną grzechem niestabilności prawa oraz brakiem zaufania do tego jak te przepisy będą stosowane przez polską administrację skarbową. Tym bardziej zatem decyzja czy to o wybraniu CIT estońskiego czy też skorzystania z fundacji rodzinnej powinna być poprzedzona analizą doradcy podatkowego.

www.wwpkancelaria.pl

siedziba: ul. Karmelicka 47, 31-128 Kraków
KRS 0000956030 | NIP 6762472344 | REGON 123034920